

PROSVET

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Canada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v oklepaju n. pr. (Januar 31-19) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovito jo pravčasno, da se vam ne ustavi list.

DELAVCI ODKLANJAJO.

V vojnem času se je podražilo meso, tako da je pričelo bolj redko in v manjših porcijah prihajati na delavsko mizo. Oglasili so se profesorji, ko so slišali godrnjanje delavcev zavoljo draginje, in priporočali so kitovo meso. Dokazovali so, da je meso okusno, da kit ni riba, ampak je sesavec, čeprav živi v morju.

Nekega dne so postavili meso na trg v obmorskih mestih ob Pacifiku in Atlantiku. Delavske gospodinje so prišle, ogledovale so meso in nekatere so ga tudi kupile. Pripravile so ga na vse načine in po navodilih kuhinjskih šefov, toda meso ni šlo. Reklama o okusnosti kitovega mesa je kmalu zaspala, in priporočila "jejte in kupujte kitovo meso" so ravno tako ugasnila, kakor marsikatera druga stvar, ki se je prikazala v vojnem času, da kmalu izgine za zmerom.

Delavci so odklonili kitovo meso in izginilo je s trga. Zdaj je došla vest iz Pittsburgha, da je bilo kitovo meso skozi ves teden na jedilnem listu v restavraciji trgovske zbornice.

Seveda so napravili za kitovo meso potrebno reklamo in povedali, da ga bodo pripravili kuharji, pravi umetniki v svoji stroki.

Čudili se ne bomo prav nič, če pojde kitovo meso gospodom v slast, ki pohajajo v to restavracijo. Prav nič ne bomo razočarani, če bodo gostje rekli, da je kitovo meso najboljša jed, ki so jo sedaj uživali v svojem življenju, kajti gospodje tako ne vedo, kaj uživajo.

Dokler ni prišlo kitovo meso na jedilni list, so jim servirali "steake" tako debele kot podplat na vojaškem čevlju: Nosili so jim na mizo razne ostre omake, ki ščegetajo v ustih, ampak nimajo namena, da nasitijo. Na jedilnem listu so bile zapisane tudi razne pijače, katerih ne bomo smeli kmalu imenovati v današnjih časih prohibicije, da gospodje zalijejo použito jed. Jedilni listi so pisani v francoščini in ker večina gospodov ne razume tega jezika, tudi niso vedeli, kaj so jedli. Zanje je torej vseeno, če je na mizi goveja ali kitova pečenka, kajti omaka je že tako pikantno pripravljena, da gostje ne ločijo kitovega mesa od govejega.

V času rimskih cesarjev so zasloveli slavčkovi jeziki. Bogataši so smatrali jezike teh malih pevcev in koristnih ptic za najbolj okusno jed. Na tisoče in tisoče pevcev so podavili, da so lahko pri pojedinah servirali slavčne jezike. Kuhali, parili, pekli in cvrli so jih na vse načine tedanje kuharske umetnosti. Bogatini so se zabavali pri takih pojedinah, rimski proletarijat pa ni imel še kruha, da bi se nasitil z njim. Tako pripoveduje zgodovina o socialnih razmerah v mogočnem rimskem cesarstvu pred njegovim razpadom.

Tedaj so bili v modi slavčkovi jeziki za bogatine, danes obeta kitovo meso, da pride v modo pri pojedinah bogatinov.

Toda delavci odklanjajo oboje in ostanejo rajše pri svoji priprosti hrani, ker ne potrebujejo umetnih ščegatil, da jim gre jed v slast.

Ljudje, ki so vsega siti in ne opravljajo napornega duševnega ali ročnega dela, segajo po pikantnih jedilih, ker njih želodec ne prenese preproste in tečne hrane.

Napačna pot. — Dr. Claxton, narodni komisar za podok, meni, da naj cerkev poameričani 5,000,000 tujcemcev v Združenih državah, ki ne znajo pisati in čitati angleščine. On pravi, da je tako delo v interesu cerkve in da je njena naloga, da seznanji tujcemce z zgodovino in ideali te cerkve.

Verjamemo, da bi bilo v interesu cerkve poameričanjenje tujcemcev, kajti cerkev bi jih tako poameričanila, da bi znali dosti o veri in cerkvenih ceremonijah, pa bolj malo ali pa nič o republikanski formi vlade. Cerkev je zidana na pokornosti in pripravlja ljudi za drugi boljši svet, torej ne more vzgojiti državljanov, ki mislijo svobodno in niso podvrženi vplivu mističnih pravljic in delajo za blagostan svoje dežele.

Vzgojati državljanje je dolžnost države in ne cerkve.

Ekonomi priznajo brez razlike, da je bogastvo plod dela. Če je to res, je delovnaravni vir vsega bogastva in bogastva pripadajo onim, ki jih producirajo.

DOPISI.

Dawis, W. Va. — Listi so že začeli poročati o brezposelnosti, katere je začela vladati v velikih industrijskih mestih in premogarskih okrožjih. Tako se je začelo tudi pri nas. Tukajšnja premogarska družba "Dawis Cool Co." je pričela obratovati svoje rudnike komaj s polovičnim časom. Seveda radi tega nekateri ljudje najdejo takoj vse mogoče vzroke, med katerimi so tako neumni in brezmiselni, da se jim mora človek smejati. Seveda pravega vzroka ne bodo vedeli delavci, ampak zadostuje, če je znan družbi.

Tukajšnji premogarji so se organizirali in nekateri imajo sedaj to za vzrok brezposelnosti, češ, ker smo pristopili k "uniji", smo se sedaj zamerili podjetnikom in radi tega smo začeli slabše delati. To so taki brezposelnostni izrazi, da jih pameten človek še sanja ne.

Ne razujem, zakaj se nekateri delavci tako boje organizacije. Nekaterim takoj pade srce v hlače in se zboje besede "organizacija", kakor hitro jim kdo le omeni, da bi bilo dobro se organizirati v dobri delavski organizaciji. Tak slučaj smo imeli tudi tukaj. Toda upam da bodo delavci že spoznali svojo napako.

Posebno se to sedaj opazuje pri kampanji za milijondolarski sklad za SRZ, da bi se pomagalo našim rojakom v stari domovini, katerim grozi imperijalistična sužnost, ko so se komaj rešili ene, jim je o tem že toliko, pojasnjevalo, toda zaman je vse pri nekaterih Slovenceh. Nekateri ne morejo razumeti in veliko jih je pa, kateri nočejo razumeti. Vsakdo lahko sprevidi, da se svoboda in prostost ne moreta doseči brez žrtve, da se nikomur ne ponuja ta na krožniku, ampak, da je treba delati zanj in žrtvovati. Nekateri najdejo vse polno izgovorov in nekaj tako nesramnih, da se človeku skoro gabi, ko jih sliši. Drugi so zopet brezmiselni, kot n. pr. "kadar bodete kaj dosegli, bom pa prispeval". Rojaki, kakor bosta svoboda in prostost naših bratov onkraj oceana dosežena, potem je tudi delo SRZ končano, potem ne bomo več potrebovali pomoči. Ampak, dokler je še slovenski narod v nevarnosti, da ga tuji imperijalizem zaslužni, tedaj potrebujemo pomoč in žrtve. Radi tega ne odrekajte pomoči in prispevkov nabiralec za milijondolarski sklad, ampak prispevajte kolikor vam le dopušča sredstva. Nikar jih ne odpravljajte samo z "srečno" ali pa še s psokami, kakor se tolikokrat pripeti.

Kakor smo bili Slovenci v tej naselbini pri kampanji za posojilo svobode prvi, tako moramo biti tudi v tej kampanji za milijondolarski sklad med prvimi. Ne smemo biti toliko brezbržni in tako zakrnjenega srca, da bi se pustili osramotiti od drugih slovenskih naselbin, da bi kazali na nas in rekli, češ pogledjte jih, ti so oni, kateri niso toliko žrtvovali za svobodo in prostost Slovencev v starem kraju, kolikor jim veleva dolžnost.

Brezčasno je pa in tudi sramotno za vsakega Slovence, kateri rabi izraze napram SRZ in Jugoslaviji, kakoršne je rabil nek tukajšnji "rojak", katerih ni mogoče zapisati, ker s tem bi prišli v navskriž s poštnimi zakoni. Nikdar nisem pričakoval od rojaka, da bi rabil take izraze. To je presramotno in preizk. Ako je že tako velik nasprotnik svobode in prostosti, naj raje molči in lepo odpravi nabiralca, ne pa s takimi psokami. Zaprni naj se pa dotični "rojak", da ga bo ljudstvo pomnilo vedno in vsakdo lahko pokaže s prstom za njim kot za izdajalcem svojege lastnega naroda.

Pozivljam vse tukajšnje rojake, da naj prispevajo po svojih najboljših močeh v ta prepotrebni sklad za SRZ. Vsakemu naj bo v mislih edino le, kako bi najbolje in kar največ mogel pomagati k svoboditvi svojega lastnega naroda, da bo prišel tem preje iz imperijalistične sužnosti. Prepričan sem, da bi marsikateri rad žrtvoval življenje, samo da bi pripomogel k svobodi slovenskega naroda. Toda od nobenega se ne zahteva takih žrtve, ker centralni sovražniki so popolnoma poraženi. Edino, kar se zahteva je fi-

nančna pomoč, da prepričamo javnost, kako upravičeni smo Slovenci do krajev, o katerih se sedaj razpravlja na mirovni konferenci in o katerih nekateri trdijo, da pripadajo njim, in da niso naseljeni od Jugoslovancov. Za to je pa treba denarja, ker vse to stane denar. Naši narodni nasprotniki trošijo ogromne vsote denarja za propagando in dokazovanje njih pretiranih zahtev. Isto moramo tudi mi napraviti. Rabiti moramo isto orožje, kakoršnega se poslužujejo naši nasprotniki, da bomo uspešni v tem boju. Radi tega je treba prispevati v ta sklad in dolžnost je vsakega Slovence, da prispeva kolikor mu le dopušča razmere in sredstva.

Omeniti moram tudi, da imamo v tej naselbini unijske župana in istotako tudi unijsko policijo. Sicer imamo samo enega policajca, kateri zadostuje za tukajšnje razmere. Kajti tukaj ne poznamo roparskih napadov po noči ali pri belem dnevu, kakor se čuje iz drugih mest. V tukajšnjem mestu vlada najlepši mir in istotako tudi varnost. Lahko eden pelje v samokolnici denar, ako ga ima toliko, po cesti in nobeden se ne bo zmenil zanj.

Predpustni čas bo kmalu pri koncu in radi tega svetujem vsem rojakom, da naj se požurijo, ako hoče kateri zlesti v zakonska nebesa, sicer bo moral zopet vleči ploč. Ker tukaj ni "evetk", (sicer so, pa so še v kratkih krilcih) radi tega jim svetujem, da naj se potrudijo do bližnje naselbine Thomas, tam jih je še menda nekaj in naj si zberejo kakšno, da bomo vsaj dostojno proslavili predpustni čas. Za mojo osebo tako vem, da bom moral še vleči ploč, ker imam pri vseh mojih poskusih zlesti v zakonska nebesa precejšnjo smolo.

Deviščan.

Gilbert, Minn. — Nekdo izmed mojih prijateljev mi je poslal nov svinčnik za pustno darilo in da ne bi bil brez posla, sem ga takoj poskusil. Mogoče kdo misli, da bom opisaval lepoto prirode in kraje minnesotskega podnebja in sicer Mesaba Range. Toda za to nisem nič kaj pripravljen, kakor tudi ne ta okolica. Vasi so tukaj tako raztresene, kot bi jih veter nanesel.

Ker sem pričakoval letos običajno minnesotsko zimo, sem, si preskrbel dober zimski plašč. Toda zima se je menda ognila tukajšnega kraja in dosedaj se še ni pokazala. Seveda nisem bil nič jezen. Pričakoval sem tudi, da bom šel v bližnje gozde s trebuhom za kruhom. Toda najbrže sem delal račune brez krečmarja.

Nadejal sem se, da bom letošnji predpust povabljen za "oglarja", ker se tukajšnji fantje ženijo. Vedno sem pričakoval, kedaj se kdo oglasi, toda pričakujem menda zaman. Kajti, da sem velik sovražnik dobrih potic in da rad zvrnem kakšen glazek "praskovca" ali "mateževca", to je menda vsem znano. Toda, kakor izprevidim, ne bo kaj posebnega letos.

Ribolov tudi ne obeta kaj izrednega, ker so minnesotska jezera preveč zamrznjena. To je meni še posebno všeč, ker nisem prevelik prijatelj rib. Raje imam pristno kranjsko klobaso in litrček vode pred sabo. In tudi za post ne maram kaj posebno, ker se v postnem času mora jesti samo ribe. Pripovedovali so mi, da je to postavo naredil neki papež, kateri je imel velik ribolov. Ker pa ni mogel prodati dosti rib, je razglasil post in zapovedal, da v postu se sme uživati samo ribe. Tako je napravil precejšen dobiček, ker je prodal toliko rib, kolikor so jih mogli njegovi uslužbeni naloviti.

Od same jeze, ker je Taljan zašel preveč daleč v naše slovenske kraje, sem resigniral od črepinju loncev. Seveda se Taljanu dopadejo naši kraji, toda prepričan sem, da mu bodo naše Mleke in Urake izbile z burklami vse skomine iz ust in da mu bodo žgane, katerih se bo najedel sam, obležal v želodec, in da se bo od same jeze obesil na makaron in suho bukev, ako se že ni.

Zelo sem žalosten postal, ko sem zvedel, da bodo Z. D. postale suhe. Ne smete pa misliti, da smo tu v Minnesoti volili suho. Ne maramo prav nič suhih šeg in navad. Ako bomo pa prisiljeni piti vodo, potem pa ne moremo pomagati. Kar bo, bo.

Ne vem, ali je resnica ali ne, da nameravajo "prohibiciklisti" obdržati svoj "kongres" celo v Parizu, in da imajo v načrtu posušiti ves svet. Potem pa žalostna nam majka. Rastelo bo robidevje in črn trn mesto vinske trte. Ne vem, kaj bodo g. fajmošter rekli, ker ne bodo imeli vina, da bi ga darovali Bogu. Toda menda je tudi Bog postal prohibicionist, ker so najbolj vneti razni duhovni za "sušo."

Toda kolikor se meni dozdeva, veljajo te naredbe samo za uboge ljudi, ker si ne morejo preskrbeti zadostne zaloge, kakor to delajo razni bogatini, ko si zalagajo z raznimi zlahnimi pijačami svoje velike kleti. Siromak, pa delaj in ubogaj, ter pokoro delaj, da boš imel boljše življenje na drugem svetu, Amen.

Jankotov Striček.

Lorain, O. — Tem potom vabim najuljudneje vse tukajšnje rojake, posebno še nabiralec prostovoljnih doneskov za milijonski sklad, kakor tudi vse rojake iz bližnje okolice, da se udeležijo polnoštevilno seje okrožne organizacije za Lorain, O. in okolice, katere se vrši dne 15. februarja ob sedmi uri zvečer v John Justnovih prostorih.

Na tej seji bomo zaključili prvo serijo narodnega davka in poleg tega imamo še več jako važnih točk v prid SRZ, katere je treba rešiti na tej seji. Rojaki, udeležite se te seje v najobilnejem številu, da s tem pripomoremo k uspešnemu delovanju zo osvobođitev naših rojakov izpod imperijalistične sužnosti.

V tukajšnji naselbini so kupili častne diplome sledeči rojaki: Primož Sever, podaril \$50, — Anton Snoj, podaril \$50, — in Anton Miglič podaril en "Liberty Bond" za sto dolarjev.

Skupna do sedaj nabrana vsota znaša \$463. — Iskrena hvala vsem darovalcem, kateri so se tako častno odzvali pri tej kampanji. Upam, da se bodo še oni, kateri se dosedaj še niso in prepričan sem, da ne bo nobeneča zavrednega Slovencev v tej naselbini, katerega ime ne bo v častni knjigi za svobodo Slovencev in da se bo vsak odzval, kolikor mu bodo le dopuščale razmere. Ne ozirajte se na razne nasprotnike našega pravičnega delovanja, ampak stopite rite svoje narodno dolžnost.

John Kotnik.

Cleveland, O. — Pozivljam člane društva "Primož Trubar", št. 126 SNPJ, da se udeležijo prihodnje mesečne seje, katere se vrši 16. februarja t. l. točno ob poludnevni uri dopoldne v prostorih "Narodnega doma", polnoštevilno. Na dnevnem redu imamo več važnih točk, o katerih je treba razpravljati in radi tega je potrebna udeležba vseh članov in ne samo nekaterih. Udeležite naj se te seje tudi oni, kateri se navadno udeležijo društvene seje samo enkrat na leto. Kdor ima kaj povedati, naj pove na seji in ne drugje, kot n. pr. v javnih lokalih.

Opozorjam nadalje člane da bom pobiral od sedaj naprej društvene prispevke na dan seje in sicer od osme ure dalje in 24. vsakega meseca na svojem domu od šeste ure zvečer pa do osme, in ne prej in ne pozneje. To naj vsak član dobro zapomni, da ne bo potem kakega nepotrebnega abavljanja.

John Pobzenja, taj.

Opomba ured. — To naznanilo je došlo prepozno za sredno številko.

Eveleth, Minn. — Okrajna organizacija SRZ, št. 21 priredi 18. februarja t. l. ob osmi uri zvečer velik javen ljudski shod, na katerem bo govornik dobro znani slovenski govornik g. Etbis Kristan. Na ta shod se najuljudneje vabi vse slovensko občinstvo iz Eveleth in bližnje okolice kakor Jugoslovane sploh, da se udeležijo tega shoda v največjem številu. Kdorkoli se ni na jasneje glede jugoslovanskega vprašanja, naj pride na ta shod in tukaj bodo dobili pravo sliko o vsem z ozirom na Jugoslovane in starem kraju.

Jakob Ambrožič, tajnik okr. org. S. R. Z. št. 21.

Opomba ured. — Glede tega naznanila velja isto, kot smo omenili že zgoraj.

Sheboygan, Wis. — Na društvenem polju je dosti napredujemo v tej naselbini in vsa društva se razvijajo pravo poljovno. Rojaki poznavajo potrebo podpornih društev in radi tega mislim, da ni ro-

jaka v tej naselbini, kateri bi ne bil vsaj pri enem podpornem društvu.

Glede dela se pa ne morem izraziti povoljno. Sicer se dela skoro vsak dan, toda kaj pomaga ker je zaslužek bolj piškav, tri dolarje dnevno, kar ni veliko za današnje življenjske razmere v tej draginji. In tovarnarji so pričeli nekako neumno taktiko, katere jim lahko naredi še dosti preglavje. Odpuščati so pričeli delavce, kateri so pristopili k delavski organizaciji in na njih mesta pa nastavijo delavce, kateri ne marajo pristopiti k organizaciji.

Preddelavci tudi niso prav nič izbirčni z raznimi imeni. Menda so hodili v šolo k znanemu prijatelju "Štajercu", kateri je rabil ravno take izraze za Slovence.

Radi tega se tudi ne moremo kosati z drugimi slovenskimi naselbinami glede kampanje za milijonski sklad SRZ. Sicer prav pri zadnjih mislim in vsakdo podari kolikor mu le dopušča finančne razmere. Upam, da bomo kljub temu nabrali precejšnjo vsoto.

Društvo "Združeni Slovenci", št. 344 SNPJ, priredi v soboto 15. februarja t. l. v prostorih Kuša, svojo predpustno veselico. Ker je ta program veliko zabavnih točk, so najuljudneje vabi vse rojake v tej naselbini in bližnji okolici, da se udeležijo te veselice v najobilnejšem številu. Za dobro postrežbo v sakem oziru bo skrbel veselilni odbor. Kdor se hoče torej dobro zabavati, naj pride na ta večer k tej veselici. M. U. B.

Thomas, W. Va. — Marsikateri si gotovo že misli, da smo vsi "zmučali", ker se nihče ne oglasi v sedanjem času, ko vsaka naselbina poroča o delovanju za SRZ in nabiranju prostovoljnih prispevkov za milijondolarski sklad. Morda si bo kdo mislil, da smo tukaj sami "avstrijaki". Nekateri se nič ne zmenijo, nekateri naravnost nasprotujejo in tretji imajo pa pre malo poguma, da bi začeli agitirati. Sicer to ni nobena posebna čast za našo slovensko naselbino, ker smo tak zaspani v narodnih ozirih in d ne posnemamo drugih slovenskih naselbin. Toda pri tem je sveta resnica, da nekaterim "rojakom" ne morem ničesar dopovedati akoravno jim trobiš in trobiš na ušesa tudi celo leto. Trdil bo svoje do konca. Upam saj, da se bomozdramiti in začeli vsaj nabirati prostovoljne prispevke za milijondolarski sklad za SRZ. Sramota bi bila za celo slovensko naselbino, ako bi prav nič ne storili.

Največji vzrok pri vsej tej delomrznosti za SRZ v tej naselbini je brezposelnost, katere je začela vladati. Razne premogokopne družbe so začele odslavljati delavce kar na debelo. Kakor hitro je končala vojna, so družbe takoj začele odpuščati delavce, in to starejše delavce. Iz kakega vzroka ne vem.

Svetujem in opozorjam vse tukajšnje delavce, da naj bodo složni in da naj se nikar ne ozirajo na razne nasprotnike in naj jih nikar ne poslušajo. Zavedajte se svojih pravic in nikar ne bodite omahljivi. Stojte trdno! Zavedajte se, da ste rojeni Slovenci in podpirajte SRZ, da bo uveljavljen slovenski narod v starem kraju boljše bodočnost kot smo jo pa mi. M. P.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Prosimo cenjene dopisnike, da naj oprostite, ker niso bili priobčeni vsi dopisi. V zadnjem času smo tako preobloženi z gradivom, da nam pri najboljši volji ni bilo mogoče priobčiti vseh doposlanih dopisov. Uradne reči morajo biti namreč priobčene. Priobčeni bodo vsi dopisi, kakor hitro nam bo dopuščal prostor.

Frank Planko, Pittsburgh, Kans. — Glede Vašega vprašanja je bilo že parkrat poročano v "Prosveti". Do sedaj še ni direktno pošte zveze med Združenimi državami in kraji bivše Avstrije. Pisma se pošiljajo le potom Rdečega križa skozi Švico. Kadar bo zopet vpostavljen poštna zveza, bomo že obvestili čitatelje.

Bridgeport, O. — Mali trgovec. Naučite se pravilno čitati in prihranili boste marsikatero pismo, čas in denar za znanke, poleg pa še nepotrebno jezo.

Inozemstvo.

BOLJŠEVIKI PRODIRAJO NA ZAPADU.

Intervencija v Rusiji pomeni novo vojno v Evropi.

Kodanj, 12. feb. — Iz Krakova poročajo, da so boljševiki okupirali Kovno v Litvi. Boljševiške čete nameravajo zasesti Grodno in Bialostok, kakor hitro Nemei izpraznijo te kraje. Poljske čete so zasesti Brest-Litovsk. Arhangelsk, 10. feb. — Najnovejši boljševiški napadi ob reki Dvini so bili odbiti z velikimi izgubami za boljševike.

London, 12. feb. — Lord Curzon je izjavil včeraj v lordski zbornici, da zavezniški niso pripravljene za večjo intervencijo in invazijo Rusije v svrhu, da bi ucinili boljševizem, ker to bi pomenilo novo evropsko vojno. Zato so se odločili za konferenco z Rusi na Prinčevem otoku.

Amsterdam, 12. feb. — Nemška vlada je naprosila zavezniško komisijo za premirje, če sme uporabiti bojne ladje proti ruskim boljševikom v Baltičkem morju. Ebertova vlada se boji boljševiške invazije vzhodne Prusije.

London, 12. feb. — Uradno poročilo sovjetske vlade v Moskvi se glasi, da so rdeče čete reokupirale na vzhodni fronti Ufo, Orenburg in Uralisk in železniška zveza s centralno Azijo je zdaj v rokah sovjeta. Na južni fronti so boljševiki okupirali železniške postaje Povordino, Aleksikovo, Urjupino, Talovajo, Talač in Bugušar. Južnozapadno od Luganska so ukrajinske sovjetske čete porazile generala Krasnova in zasjede Poltavo, Jekaterinoslav, Karkov, Ovrusch in večje število manjših mest. Bela Rusija, Litva in Estonija z večjimi mesti Dvinsk, Minsk in Rigo so tudi v rokah boljševikov.

Boljševiško gibanje na Dunaju. Dunaj, 12. feb. — Razmerje med socialdemokracijo, ki kontrolira vlado Nemške Avstrije in komunisti (boljševiki) je vedno bolj napeto. Nekaj se govori, da so komunisti dali vladi ultimatum, da mora odstopiti in izročiti vso oblast komunistični stranki. Komunisti so dobro oboroženi. Imajo 8000 pušk, 400 strojnih pušk in deset tisočih topov. Glavni voditelji nemško avstrijskih boljševikov so Friedlander, Ramfor, Steinhardt in Kiss, ki so menda osebni prijatelji Lenina. Tukaj je tudi vodstvo čeških boljševikov in voditelji so Muna, Klapka in Komčak. Omenjeni Čehi so bili vjetniki v Rusiji, kjer so se izurili v revolucionarni propagandi. Muna je bil nedavno pregnan iz Prage.

Nemški socialisti bodo delali z buržoazijo.

Bern, Švica. — Uradna depeša iz Berlina se glasi: Centralni izvrševalni odbor večinske socialistične stranke v Nemčiji je obvestil z okrožnicami vse svoje krajevne organizacije, da je stranka vsled izida volitev za ustavodajno skupščino prisiljena skleniti kompromis z nesocialističnimi strankami in svrhu, da se ustanovi koalicijska vlada. Koalicijska vlada bo začela pripravljati izvedbo socialističnega programa in stranka bo morala dati gotove koncesije. To je potrebno, da se obrani sadovi revolucije in da se odstranijo vse nevarnosti oživljenja starega kajzerskega režima. Kljub temu, da centralna vlada ne bo še v stanju socializirati industrij, poziva stranka krajevne organizacije, da naj to storijo v lokalnih področjih, kjerkoli imajo večino. Krajevno socializiranje pomeni v splošni velik napredek, dokler ne pride čas, da bo imela stranka absolutno večino v skupščini in ko bo lahko nastopila neodvisna od buržoaznih strank.

Japonska grozi z vojno Kitajski.

Pariz, 12. feb. — Včeraj je krožila v Parizu razburljiva vest, da je Japonska zagrozila Kitajski z vojno, ako kitajska vlada takoj ne saloži svojim delegatom v Parizu, da ne smjejo več delati opozicije japonski delegaciji na mirovni konferenci. Japonski delegat Činda je danes izjavil, da to ni res in da vlada med Kitajsko in Japonsko "najlepše prijateljske razmere."

Iz Tokija poročajo, da tamonje časopisje naziva ligo narodov "ameriško-anglesko ligo", ki bo dominirala vse ostale narode, in sarkastično vprašuje: "Kaj pa, če bosta Amerika in Anglija prelomili mednarodni zakon? Kdo ju bo kaznoval?"

Ostrejša pogodba premirja z Nemčijo.

Pariz, 12. feb. — Vrhovni zavezniški vojni svet namerava zelo poostriži pogodbo premirja z Nemčijo. Na pritisk maršala Focha, ki trdi, da je Nemčija še vedno v stanju postaviti na fronto tri milijone mož v dveh tednih, bo nova pogodba najbrže vsebovala točko, da se poškodba premirja revidira vsakih deset dni namesto trideset dni, kakor je bilo doslej; dalje bodo zavezniški zagrozili z okupacijo gotovih mest in pristanišč, če Nemčija takoj ne izroči zapadlih topov in lokomotiv.

Srbija je opustila stari koledar.

Rim. — Srbija je s posebno naredbo sprejela gregorijanski koledar, ki je v veljavi že od 1. februarja.

Ameriške vesti.

POZOR PODJETNIKI.

Washington, D. C. — Vladni delavski department je izdal objavo, da je oddelek za ljudska stanovanja omenjenega departamenta radevolje pripravljen pomagati z navseti ali na drug način podjetnikom pri stavbi stanovanjskih hiš. Vladni delavski department je izdal poziv na vse prebivalce Združenih držav, da naj pričnejo z gradnjo stanovanjskih hiš, da se na ta način odponore brezposelnosti in obenem se zagotovi udobno in zdravo stanovanje za vse.

— \$1,000,000 —

STAVKA V DELAVNICAH ZA MOTORNA KOLESKA.

Chicago, Ill. — Vslužbeni v Excelsior Motorecycle and Supply Co." so zastrajkali dne 3. februarja, ker je hotela družba prelomiti pogodbo, glasom katere so delavci delavci osem ur. Toda za delo po delopustu jim je pa družba plačala za čas in pol. Delavci so delali po delopustu radi preobilnih naročil od vlade. Toda, ko so vladna naročila izostala, je družba naznanila, da ne more več vpoštevati osemurneg delavnika, ampak da morajo delci delati devet ur ali več za isto plačo kot so prej dobivali za osemurno delo. Ker se pa delavci niso hoteli vpogniti tej zahtevi, katere je proti postavn in radi breuspešnih pogajanj z družbenimi uradniki, so proglasili stavko tretjeega februarja. Sedaj se predložili delavci svoje zahteve in sicer: Priznanje osemurnega delavnika in povišanje plače za 25%. Pri tej stavki so prizadeti tudi trije Slovenci.

— \$1,000,000 —

DRŽAVA IN DELO.

Washington, D. C. — V časopisu "The Washington Post", od dne 20. januarja je bil priobčen uredniški članek, kateri se ozira na današnje razmere, katere so nastale vsled premirja. V tem članku se takorekoč kritizira nekatere velepodjetnike, ker so začeli ustavljati industrio in druga dela in na ta način pripravljajo pot brezposelnosti. Pisec tega članka naravnost pravi, da se nekateri veletrgovci obnašajo sedaj ravno tako, kot da bi izgubili svoje močgane, da ti sami povzročajo boljševizem v Združenih državah radi svojega neumnega zadržanja. Za vzroke imajo prav nesmiselne stvari, kot n. pr. ja, mi ne vemo, kaj še vse lahko pride" ali pa "mi moramo čakati, kako se bo izvršila mirovna konferenca" ali podobne nesmiselnosti. S takimi pogovori ovirajo delo in delavci morajo radi tega trpeti največ. Gotovo, nihče ne ve, kaj da pride. Saj nobeden ni prerok. Toda radi tega ni treba takoj obupati, kajti usoda te dežele je odvisna od državljanov in prebivalstva od državljanov in države. Ni smo mi odvisni od države, ampak ona je odvisna od nas, ampak ona je nesmiselno in celo radi tega je nesmiselno in celo krivično, ako se ljudje, od katerih je odvisno blagostanje te dežele, tako nesmiselno zadržijo in žave, tako nesmiselno zadržijo tirajo takorekoč v pogubo vso deželo.

Pisec tega članka pravi nadalje: Banke v tej deželi so napolnjene z demarjem in ljudstvo je njene z demarjem in ljudstvo je

istotako bogato. Ko si je država izposodila denar, ga je dobila od ljudstva, ki je dobilo ta denar v trgovini in industriji. Ti imajo sedaj bonde in dobivajo obresti od tega. Bankirji so preveč previdni v nekaterih ozirih. Nerazumljivo je, iz kaknega vzroka drža potem denar, mesto da bi ga dali med ljudi, da bi krožil. Ljudstvo v tej deželi hoče več železnice, dobrih cest, več stanovanjskih hiš, več šol, več prekopov i. t. d. Zakaj se ne prične s tem delom, kar bi se veliko pomagalo ameriškega ljudstvu.

All se mogoče boje druge vojne, ali kaj. Ni se jim treba bati Nemčije. Nihče ne bo začel vojne in ogrožal Združenih držav. Ljudstvo v Združenih državah trpi sedaj samo radi nekaterih ljudi, kateri imajo napačne pojme o svetovnem položaju. Združene države so sedaj večje, močnejše in bogatejše, kot so bile le kedaj prej. Imajo tudi večji toozemski trg, kot se je prej kedaj sanjalo Nemčiji. Združene države bodo dobile največji trg v krajih, kateri so osvobodeni. Vse kar ljudstvo v Združenih državah potrebuje je, da se otrese neumnih misli radi politike in mirovne konferencie ter nezaupanja, in začne delati na vseh poljih, industrijskih in trgovskih. In potem bo takoj dovolj dela za vse.

Vse to je resnica. Brezposelnost in hitro razširjanje takozvanega boljševizma, je vzrok nekaterih veletovarnarjev in velepodjetnikov, kateri so pričeli odpustiti delavce odtrgavati jim na plači, prelomljali pogodbe, katere so sklenili z delavci in vladnim delavskim departmentom. Vse to povzroča nezadovoljstvo med delavci.

— \$1,000,000 —

MAJHEN VZROK, TODA VELIK UCINEK.

Chicago, Ill. — Neki pasazir se je sprl s cestnoželezniškim sprednikom Louisa Grason, radi prestopnega listka, ko je voz došel do Semeniških ulic. Posledica tega spora je bila, da je pasazir oddal strel na sprednika, ki ga je zadel v nogo. Po oddanem strelu je skočil v voza in izginil v temi.

Policija je aretirala John Sineoeta, ki je prišel z bojevitim pasazirjem na voz. Sineo trdi, da ga je prvič videl v svojem življenju. Sprednika so prepeljali v bolnišnico.

— \$1,000,000 —

REZOLUCIJA ZA PODORO LIGE NARODOV SPREJETA.

New York, N. Y. — Na atlantskem kongresu "Lige za izsiljenje miru" je bila sprejeta rezolucija, ki izreka, da ameriško ljudstvo podpira predsednika Wilsona in je pri volji nositi proporejalno del butare v ligi narodov, da se vzdrži mir.

Vzrebno rezolucije so brzojavili predsedniku Wilsonu in kopijo so poslali podpredsedniku Marshallu. Delegatom je bilo naročeno, da predložijo take rezolucije cerkvenim občinam, klubom, delavskim unijam, podpornim društvom itd.

— \$1,000,000 —

MASKIRANI ROPARJI SO ODNESLI PLEN.

Wheeling, W. Va. — Trije maskirani roparji so oropali banko v Fultonu. Odnesli so \$400 v gotovini, nad \$100,000 v gotovini in v obveznicah so prezrli, ko so praznili blagajno. Plen so odpeljali v avtomobilu.

— \$1,000,000 —

EKSPLOZIJA JE UNICILA KE-MIČNO TOVARNO.

Charleston, W. Va. — Ogenj je povzročil razstrelbo destilatorja za sirovo olje v tovarni Rollins Chemical kompanije. Škoda znaša \$350,000.

— \$1,000,000 —

RUDARJI ZAHTEVAJO DOLO-CENO CENO ZA PREGOG V LETU 1919.

Washington, D. C. — Kongresnik Sherwood je predložil v kongresni zbornici rezolucijo, v kateri pravi, da se rudarji iz države Ohio pritožujejo, da železniški agencije delajo z vsami močmi za znižanje premogovih cen. Temu je dodal, če se znižajo cene, da bodo mnogi rudniki zaprti. Čital je pismo John Moora predsednika Rudarske organizacije v državi Ohio, v katerem priporoča, da tudi letos ostanejo cene določene za

premog. Moore nadaljuje, da letos še ni delalo petnajst tisoč rudarjev v državi Ohio.

ODLOČNA ŽENA.

Swink, Colo. — Ko je Oliver Smith zaigral na "pokanju" že \$600, je nenadoma vstopila njegova žena z samokresom v roki in ukazala prestrašenim igralcem, naj dvignejo roke kviško. Postavila jih je v vrsto ob steni in jim pobrala denar. Vzela jim je okoli \$800. Igralci so stvar naznanili oblastim, toda na policiji so gospodom povedali, da žene ne bodo aretirali. Igralci so klavruh obrazov odšli domov.

— \$1,000,000 —

LIST POLJSKIH TEHNIKOV.

Chicago, Ill. — Poljski tehniki izdajajo svoj strokovni list "Przeglad Techniczny" na Milwaukee ave., šte. 1152, Chicago, Ill. Naročnina stane \$2.00 na leto, posamezne izdaje pa 20c. List prinaša poleg strokovnih člankov tudi poljsko-angleski slovar za tehnične izraze.

Slovenecem priporočamo, da opozorijo poljske delavce, ki žele več znanja o tehniki, na ta list.

— \$1,000,000 —

KAZNOVANA TIHOTAPCA.

Indianapolis, Ind. — Sodnik Priehard je obsodil zamorko Susie Johnsonovo na sto dolarjev denarne globe in na mesec dni zapora, ker je prodajala opojne pijače. Policija je našla na njenem domu sedem steklenic žganja. Ko je zamorka videla, da prihaja policija, je skušala skriti žganje v vreči krompirja.

Ferdinand Bireh je našel v sodnikovih očeh večjo milost. Obsodjen je bil le na \$50 denarne globe. Pri njem so našli dve steklenici več žganja, kot mu ga dovoli postava.

Alphonso Marco je bil oproščen, ker mu niso mogli dokazati, da je drugim prodajal opojne pijače. Marco je trdil, da je šestnajst galon vina izlil na dvorišče.

— \$1,000,000 —

Italijani za upostavljenje črnogorske dinastije.

Belgrad, 2. jan. — V Cetinje so prišle zavezniške čete, toda Italijanov je dvakrat toliko kot Francozov in Angležev. Jugoslovanski krogi v Črni Gori so vsled tega vznemirjeni, ker vidijo v tem postopanju demonstracijo proti združitvi Črne Gore s Srbijo. Italijani ne tajijo, da so v zvezi s propagando za povrnitev kralja Nikole in protesti proti italijanskim četam v Črni Gori se množe vsak dan.

— \$1,000,000 —

DEMONSTRACIJA SUPRA-ZETK.

Washington, D. C. — Sufrazetke so zopet priredile veliko demonstracijo pred Belo hišo. Demonstracije se je udeležilo nad sto ženskih, med njimi je bilo 39 žen, ki so bile aretirane. Sežgale so izveleke predsednikovih govorov o svobodi in demokraciji v Evropi. Senator A. A. Jones iz Nove Mehike, predsednik odbeka za žensko volilno pravico, trdi, da v senatu še vedno manjka en glas do potrebne večine.

— \$1,000,000 —

EKSPLOZIJA GAZOLINA S SILNIM UCINKOM.

Platteville, Wis. — V poslopu Realty je eksplodiral gazolin v kleti. Poslopuje je v razvalinah, deset oseb je mrtvih in več ranjenih. Škoda znaša \$200,000.

— \$1,000,000 —

Cenjeni rojaki pozor!

Cenjenim rojakom naznanimo, da mi kupujemo vse Liberty Bonde ter jih plačujemo v gotovem denarju po dnevnem KURZU (njih vrednosti). Rojaki, katerim je nemogoče priti osebno v naš urad, naj pošljejo svoje BONDE v priporočenem pismu (registriranem), ker na drug način mi nismo odgovorni v slučaju izgube po poštni ali drugi pošiljavi. — Pošljite na naslov: Mr. John Bahorich, 129 Bakerswell Bldg., Pittsburgh, Pa.

NAPREDEK

"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjaš s njenimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V nalogi imam vse za vsakdanje potrebe, ne po zmerni ceni. ANTON ZORNIK, Herminia, Pa.

Slovenska Narodna Podporna Jednota.

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Inkorp. 17. Junija 1907 v drž. Illinois.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS

GLAVNI ODBOR ZA DOBO 1919-1922.

Izvrševalni odbor.

UPRAVNI ODBER.

PREDSEDNIK: Vincenc Canjar, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
 PODPREDSEDNIK: Anton Hraat, Box 140, Cassonburg, Pa.
 TAJNIK: John Verdarbar, 2708 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
 TAJNIK BOLNIŠKEGA ODDELKA: Paul Berger, 2657-59 So. Lawndale av., Chicago.
 BLAGAJNIK: Anton J. Terbovec, Box 1, Cicero, Ill.
 UPRAVITELJ GLASILA: Filip Godina, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

POROTNI ODBER.

PREDSEDNIK: John Ambrožič, Box 351, Cassonburg, Pa.
 John Underwood, 408 May St., Springfield, Ill.
 Martin Železnikar, Box 276, Barborton, Ohio.
 Jos. Radilek, Box 432, Smithton, Pa.
 Frank Semrak, 2800 Prosser Ave., Cleveland, Ohio.

BOLNIŠKI ODBER.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2657-59 So. Lawndale av., Chicago, Ill.
 VZHODNO OKROŽJE: Rudolf Pleterski, Box 436, Bridgeville, Pa.
 Anton Radick, Box 73, Wick Haven, Pa.
 ZAPADNO UKROŽJE: Anton Suler, Box 104, Gross, Kans., za jugosopad.
 Leo Kukar, Box 246, Gilbert, Minn., za severozopad.

Nadzorni odbor.

Matt Petrovič, predsednik, 14615 Hale Ave., Collinwood, Ohio.
 Jakob Ambrožič, 418 Pierce St., Eveleth, Minn.
 Jos. Kalan, 8101 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Tiskovni odbor.

Vincenc Canjar, John Ambrožič in Matt Petrovič.

ZDRUŽITVENI ODBOR.

PREDSEDNIK: Frank Aleš, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.
 John Trčelj, Jos. Štuk,
 Joško Ovan, Mary Udošič.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETE": Joso Zvervotnik.

POZOR! — Vse denarne pošiljave in stvari, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote sploh, naj se pošiljajo na naslov: John Verdarbar, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
 Vse zadeve bolniške podpore naj se pošiljajo Paul Bergerju, tajniku bolniškega oddelka v gl. uradu.
 Vse pritožbe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo M. Petroviču, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgoraj.
 Vsi prisilni na gl. porotni odbor se naj pošiljajo na naslov: Joso Ambrožič, Box 351, Cassonburg, Pa.
 Vse pritožbe proti uradništvu glasila se naj pošiljajo predsedniku tiskovnega odbora Vincenc Canjarju.
 Vsi dopisi in drugi spisi, nenaslani, oglašni, naročilna in spleh vse, kar je v sveeti s glasilom jednote, naj se pošiljajo na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VABILO NA VELIKO MASKERADNO VESELICO!

katero priredi
DRUŠTVO "SLOGA"
šte. 16, S. N. P. J.

v soboto dne 16. februarja
1919 v Harmonie dvorani,
Milwaukee, Wis.

Najlepše maske dobe nagrade v gotovini zato ste vabljeni, da pridete v mnogem številu na veselico.

Začetek točno ob 7 uri zvečer. Delitev nagrad maskam se prične točno ob 11 uri zvečer.

Vstopnina v predprodaji je 25c. Pri vrtih 35c.
Pridite vsi in se zabavajte z nami.

Vabi ODBOR!

Čemu biti bolan?

ko se lahko za tri cente prepričate in najdete pot k zdravju.

Ako trpita valod, nervoznost, letolenje ali obilne nerodnosti, splošna oslabelost, glavobol, izguba slasti, neprebavnost, zaprtost, izguba moči, ne čista kri, revmatizem, bolečine v hrbtu, zguba spanca, ako se počutite utrujeni, izdehani, tedaj ne trošite denarja za neznanu zdravila.

Pošljite nam tri cente v plenu s vašim naslovom in mi vam bomo poslali z obratno pošto, brez vsake nadaljnj obveznosti na vaši strani, zastoj popolno tri dnevno zdravilo

JUVITO

Naslov: JUVITO LABORATORY
South Hill Branch 6 PITTSBURGH, PA.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Rojaki pozor!

Cenjenem občinstvu in vse društvam čelim naznaniti, da sem prevzel dne 29. jan. t. l. gostilno in dvorano K. of A. od Ed. Simoniča. Točim raznovrstne neopojne pijače najboljšega izelika, na razpolago imam raznovrstne smodke, tobak, itd. Za zabavo in kratak čas mojih gostov pa imam raznovrstne časopise Slov. in Angleške, biljardno mizo (Pool Table), ter tudi dvorano na razpolago za veselice in društvene in druge seje. V ti dvorani sedaj zhorujejo dve podporni društvi in tolovadsko društvo. Se ujudno priporočam, da me obiščete, novi lastnik: Fr. E. Smith, 436 Kemperave, Butte, Mont.

Cenjenim rojakom se naznanja, da se je ustanovila družba THE AMERICAN AMUSEMENT & THEATRE CO, INC. s glavnico \$100,000 z namenom, da nabavi kar več mogoče gledališč. Načrti so že izdelani kje se bode vzel 10 gledališč v letu 1919, od katerih se sedaj že lastuje dva in imamo dva pod arom. Za vse te stvari je pa potrebno veliko denarja. Družba sedaj nudi napredaj svoje delnice po zelo nizki ceni \$1.00 vsaka. Dobiček je preoračunjen, da bi mogel doseči do 40% v letu 1919. Piate po natančnejša pojasnila na naslov: Mr. John Bahorich, 129 Bakerswell Bldg., Pittsburgh, Pa.

Vesti iz stare domovine.

Koliko je Italijanov v Istri? — Lansko leto so istrski rodoljubi izvedli po celi Istri privatni popis prebivalstva. Te dni (začetkom januarja) so pregledali ves nabrani material v Zagrebu. Po teh podatkih je v Istri okoli 305.000 Slovencev in Hrvatov in samo 115.000 Italijanov, od katerih pa je okrog 55.000 naših ljudi, ki so se portugalijanci. Pravih Italijanov se računa samo 60.000.

Rop. — Tolovaji so vlonili pri posteniku Jerneju Lužarju v Zalogu žup. Smarjeta skozi vežna vrata ter pokradli vse, kar jim je prišlo pod roke. Odneli so pet moških oblek, žensko obleko, dve spodnje obleke, žensko zimsko ogrinjalo, sedem parov obval ter denarje. V hiši so pobrali s postelj plahte, rjuhe in tri blazine. Imo ameriško žepno oro z dragoceno srebrno verzičo, lonce masla, 2 kg sladkorja in množico vsakovrstnih stvari ter tudi okrog 100 K v gotovini.

Ukraden mrtev otrok. — Te dni je neki kmet iz Jadrenine nesel svojega bolnega otroka k okrož. zdravniku dr. Wenigerholcu v St. Hju. Toda otrok je umrl kmetu v naročju že v St. Hju. Ker se je mislil kmet peljati iz St. Hju do Pesnice z železnice, je djal mrtevga otroka v svoj nahrbtnik, da ne bi v vlakcu nadlegoval sopotnikov z mirliem v naročju. Ko pa je kmet hotel izstopiti v Pesnici, ni bilo nahrbtnika nikjer več. Tat se gotovo ni ravno razveselil svojega plena, ko je razvezal nahrbtnik.

Tatvina. V Raintalu so tatovi rekenu Verderberju v noči 24. sept. ukradli dva konja z vprego. Voz in vprego so pustili na Vidnu, o konjih ni slišu.

Italijani na Vipavskem. — Iz St. Vida nad Vipavo se poroča "Slovenec": — Tudi naš vinorodni kraj je zasedel Italijan. Menda misli tu za vedno ostati, ker je začel s pravnim utrujevanjem. Kako težko čutimo pri nas trdohrušično tujčvo pest, ki gospodari tu samovoljno, brezobzirno, ne menec se za naše vrdbe, proteste in pritožbe. — Ljudstvo, ki je že enkrat okusilo sladkost svobode, ki je bilo že rešeno izpod jarma nemške birokratske vlade žali Bog za prav malo časa, je sedaj grozno potrto. To je gredu Mora, ki je prej tiščala naše ljudi, je bila zmagovito poražena. Ljudstvo je prosto dihalo — pa prišla je druga, še huša — italijanska mora.

Kajti kar Lah! poženjajo z nami, presega že vse meje. Izvršijo najkručeje revizije in sem živili in lesa. Ljudstvo stoji pred prepadom strašne katastrofe!

Izvršujejo pa tudi druga nečloveška dejanja. Tako je pred 14 dnevi ustavila italijanska patrulja župnika, ki je nesel bolniku sv. Popovico in ga gnala z našo jedinimi bajonetmi nazaj.

Solski pouk je popolnoma prenehal. Učitelji namreč ne smejo poudariti slovenski, ampak smeli bi samo italijanski. To je na ravnanje naravno! V čisto slovensko ljudsko solo naj bi kar čez noč uvedli samoitalski jezik.

Eni naši mošje ter mladenoci s hvalno veseljem so se ti vračali domov, veselje se, da so sedaj prosti trilih okoli militarizma, ki so si resili življenje v tej svetovni noči. S solzami v očeh je pozdravljala mati svojega sina, ki ga je pričakovala dolga, dolga leta. Iskreno sta se pozdravila mož in žena, mati in sestra. Vriskali so ti krasni boreci, ki so se vračali prvi v prosto domovino.

Vle malo časa so bili prosti. Peneš je Italijan in jih se s svojimi odvodi na proti Gradiski. — Slovenec, karavalo je srec mošje, so se odgnali siva, krasno in v sebi zmi, ko so si gubali žil. — "Kaj komaj vrnili!" — Med tem so naši mošje in fantje spili za prosti. Op. —

Toda v nas se vpenje, da bo zloni in blazni razna, ki se petratizem, kot se je neas, bo kmalu nastopila, resno delo, kratkimi doba, — so hvalno priložnosti in svoji mošje in fantje, in Nemoor ali pa Italijanec!

Upanje da bo zmagala naša sednica Wilsona, prosimo, da vseh naravno samoodločevanja naša in prebrsita, da bomo zopet imeli post svobodnih solnec, Jugoslovani, po kateri smo se hrepeneli in hrepenimo, za katero so marali naši fantje in naši žje, da so jo obvarovali pred na-

valom sovražnih trum, ki pa sedaj zdihujejo v ujetništvu!

O, pridi Jugoslavija, in reši nas neznoznega bremena!

Italijani odreajo carino. — Trst, 3. dec. — Glede carinskega oblastvo Julijske Benečije v glaznerja je odredilo gubernijsko vnein tole: Do novih odredb se bo poslovalo po avstro-ogrskih carinskih in finančnih zakonih in predpisih. Glede na efekte in njih uporabo se smatra na mesto finančnega ministrstva postavljeno po rrvhovo armadno poveljstvo, oziroma v njega imenu tržaško gubernijsko oblastvo. Ker se smatrajo že sedaj odpravljene meje, ki so ločile Julijsko Benečijo od Italije in ker se mora vsled tega dopuščati prevoz navsed tega dopuščati prevoz na cionalnega in nacionaliziranega blaga iz enega dela Italije v drug del brez plačila novih carinskih pristojbin, izhaja iz tega, da se mora na blagovne pošiljkatve potom obmejne plozbe in luk Julijske Benečije v luke italijanskega kraljevstva in narobe razširiti isti način carinskega odpravljanja, kakor je določen za transporte od ene luke italijanske v drugo. — Ker se ngra ugotavljati redni prihod blaga, bodo smeli carinski uradi kraljevstva in carinski korespondirati med sabo po pošti in uradnem brzojavu. Tem carinskim odredbam je še dodan dostavek, da omejene carinske olajšave ne smejo biti v korist nedovoljenim spekulacijam, kakor n. pr. da bi se plačala carina v Trstu in poslalo potem v kako luko kraljevstva blago, ki je glasom avstro-ogrskih carinske tarife podvrženo ločena po tarifu kraljevstva. Tudi nižji carini nego je ona, ki je doke spekulacije bo treba naznaniti gubernijski oblasti, da odredi potrebno. Naposled je še določeno, da do nove odredbe pristatin gubernijski oblasti: izdajati dovoljenja na uvoz in izvoz blaga v primerih, ko gre za izjeme iz omenjenih odredb.

Dr. Tavčar o političnih razmerah na Slovenskem. — Po tem naslovu piše zagrebški "Obzor" 5. januarja t. l.: V novem mestu je imel dr. Tavčar govor, v katerem se je izrazil, da bi se morala odina točka vsake stranke glasiti: delamo s prepričanjem, delamo z navdušenjem, delamo z ljubeznijo za Jugoslavijo, dokler se ne bo njena zgradba čvrsto in veličastno dvigala proti nebu, dokler ne bo podobna Triglavu in drugima našim gorskim velikanom, ki so od nekodaj in ki bodo tudi vedno zrla na našo sedaj osvobodjeno domovino. Ako bi delali po tem programu v korist naši domovini, bi se ta hitro rešila z položaja, v katerem se danes nahaja.

Dr. Tavčar je nato opisoval nestrpilnost in nepotrpežljivost političnih strank. Bojimo se, da smo ostali pod kožo taki, kakoršni smo bili. Kot vzgled navaja dva shoda, ki sta se vršila v okolici Novega mesta. Prvi shod je sklicala v Semiču naša stranka. Na to skupščino so uvalili naši politični nasprotniki in jo skušali razbiti. Drugi shod je sklicala slovenska ljudska stranka v St. Jerneju, in tudi na ta shod so prihrumeli politični nasprotniki (ne tem kateri stranki so pripadali) ter nasilno nastopili proti prisotnim duhovnom in proti možu, ki je imel biti glavni govornik. Shod se ni mogel vršiti. Take dogodke mora naša stranka najstrožje obsoditi. Knji bomo prišli, ako bomo preprečevali in razbijali politične shode! Tako navada vodi do pesti in nože.

Italijani se boje Srbov. — Iz Jablanca (Hrvatsko Primorje) poročajo 4. dec.: Tukaj so se izkrcali italijanski vojaki s torpedovke in ko so prišli v stik s prebivalstvom, so povpraševali, če niso morda kje v bližini srbske čete.

Slovenska delegacija v Belgradu. — Belgrad, 5. dec. — Slovenska delegacija se nahaja še vedno v Belgradu. Vprašanje avtonomije je povoljno rešeno. Danes je na dnevnem redu sestava skupne vlade in delegacije za mirovno konferenco. Dr. Korošec in dr. Žerjav sta prišla včeraj popoldne še pravočasno v Belgrad. V nedeljo ali ponedeljek se vrne slovenska delegacija domov.

Italijani odreajo carino. — Trst, 3. dec. — Glede carinskega oblastvo Julijske Benečije v glaznerja je odredilo gubernijsko vnein tole: Do novih odredb se bo poslovalo po avstro-ogrskih carinskih in finančnih zakonih in predpisih. Glede na efekte in njih uporabo se smatra na mesto finančnega ministrstva postavljeno po rrvhovo armadno poveljstvo, oziroma v njega imenu tržaško gubernijsko oblastvo. Ker se smatrajo že sedaj odpravljene meje, ki so ločile Julijsko Benečijo od Italije in ker se mora vsled tega dopuščati prevoz navsed tega dopuščati prevoz na cionalnega in nacionaliziranega blaga iz enega dela Italije v drug del brez plačila novih carinskih pristojbin, izhaja iz tega, da se mora na blagovne pošiljkatve potom obmejne plozbe in luk Julijske Benečije v luke italijanskega kraljevstva in narobe razširiti isti način carinskega odpravljanja, kakor je določen za transporte od ene luke italijanske v drugo. — Ker se ngra ugotavljati redni prihod blaga, bodo smeli carinski uradi kraljevstva in carinski korespondirati med sabo po pošti in uradnem brzojavu. Tem carinskim odredbam je še dodan dostavek, da omejene carinske olajšave ne smejo biti v korist nedovoljenim spekulacijam, kakor n. pr. da bi se plačala carina v Trstu in poslalo potem v kako luko kraljevstva blago, ki je glasom avstro-ogrskih carinske tarife podvrženo ločena po tarifu kraljevstva. Tudi nižji carini nego je ona, ki je doke spekulacije bo treba naznaniti gubernijski oblasti, da odredi potrebno. Naposled je še določeno, da do nove odredbe pristatin gubernijski oblasti: izdajati dovoljenja na uvoz in izvoz blaga v primerih, ko gre za izjeme iz omenjenih odredb.

Dr. Tavčar je nato opisoval nestrpilnost in nepotrpežljivost političnih strank. Bojimo se, da smo ostali pod kožo taki, kakoršni smo bili. Kot vzgled navaja dva shoda, ki sta se vršila v okolici Novega mesta. Prvi shod je sklicala v Semiču naša stranka. Na to skupščino so uvalili naši politični nasprotniki in jo skušali razbiti. Drugi shod je sklicala slovenska ljudska stranka v St. Jerneju, in tudi na ta shod so prihrumeli politični nasprotniki (ne tem kateri stranki so pripadali) ter nasilno nastopili proti prisotnim duhovnom in proti možu, ki je imel biti glavni govornik. Shod se ni mogel vršiti. Take dogodke mora naša stranka najstrožje obsoditi. Knji bomo prišli, ako bomo preprečevali in razbijali politične shode! Tako navada vodi do pesti in nože.

Italijani odreajo carino. — Trst, 3. dec. — Glede carinskega oblastvo Julijske Benečije v glaznerja je odredilo gubernijsko vnein tole: Do novih odredb se bo poslovalo po avstro-ogrskih carinskih in finančnih zakonih in predpisih. Glede na efekte in njih uporabo se smatra na mesto finančnega ministrstva postavljeno po rrvhovo armadno poveljstvo, oziroma v njega imenu tržaško gubernijsko oblastvo. Ker se smatrajo že sedaj odpravljene meje, ki so ločile Julijsko Benečijo od Italije in ker se mora vsled tega dopuščati prevoz navsed tega dopuščati prevoz na cionalnega in nacionaliziranega blaga iz enega dela Italije v drug del brez plačila novih carinskih pristojbin, izhaja iz tega, da se mora na blagovne pošiljkatve potom obmejne plozbe in luk Julijske Benečije v luke italijanskega kraljevstva in narobe razširiti isti način carinskega odpravljanja, kakor je določen za transporte od ene luke italijanske v drugo. — Ker se ngra ugotavljati redni prihod blaga, bodo smeli carinski uradi kraljevstva in carinski korespondirati med sabo po pošti in uradnem brzojavu. Tem carinskim odredbam je še dodan dostavek, da omejene carinske olajšave ne smejo biti v korist nedovoljenim spekulacijam, kakor n. pr. da bi se plačala carina v Trstu in poslalo potem v kako luko kraljevstva blago, ki je glasom avstro-ogrskih carinske tarife podvrženo ločena po tarifu kraljevstva. Tudi nižji carini nego je ona, ki je doke spekulacije bo treba naznaniti gubernijski oblasti, da odredi potrebno. Naposled je še določeno, da do nove odredbe pristatin gubernijski oblasti: izdajati dovoljenja na uvoz in izvoz blaga v primerih, ko gre za izjeme iz omenjenih odredb.

Dr. Tavčar je nato opisoval nestrpilnost in nepotrpežljivost političnih strank. Bojimo se, da smo ostali pod kožo taki, kakoršni smo bili. Kot vzgled navaja dva shoda, ki sta se vršila v okolici Novega mesta. Prvi shod je sklicala v Semiču naša stranka. Na to skupščino so uvalili naši politični nasprotniki in jo skušali razbiti. Drugi shod je sklicala slovenska ljudska stranka v St. Jerneju, in tudi na ta shod so prihrumeli politični nasprotniki (ne tem kateri stranki so pripadali) ter nasilno nastopili proti prisotnim duhovnom in proti možu, ki je imel biti glavni govornik. Shod se ni mogel vršiti. Take dogodke mora naša stranka najstrožje obsoditi. Knji bomo prišli, ako bomo preprečevali in razbijali politične shode! Tako navada vodi do pesti in nože.

Italijani odreajo carino. — Trst, 3. dec. — Glede carinskega oblastvo Julijske Benečije v glaznerja je odredilo gubernijsko vnein tole: Do novih odredb se bo poslovalo po avstro-ogrskih carinskih in finančnih zakonih in predpisih. Glede na efekte in njih uporabo se smatra na mesto finančnega ministrstva postavljeno po rrvhovo armadno poveljstvo, oziroma v njega imenu tržaško gubernijsko oblastvo. Ker se smatrajo že sedaj odpravljene meje, ki so ločile Julijsko Benečijo od Italije in ker se mora vsled tega dopuščati prevoz navsed tega dopuščati prevoz na cionalnega in nacionaliziranega blaga iz enega dela Italije v drug del brez plačila novih carinskih pristojbin, izhaja iz tega, da se mora na blagovne pošiljkatve potom obmejne plozbe in luk Julijske Benečije v luke italijanskega kraljevstva in narobe razširiti isti način carinskega odpravljanja, kakor je določen za transporte od ene luke italijanske v drugo. — Ker se ngra ugotavljati redni prihod blaga, bodo smeli carinski uradi kraljevstva in carinski korespondirati med sabo po pošti in uradnem brzojavu. Tem carinskim odredbam je še dodan dostavek, da omejene carinske olajšave ne smejo biti v korist nedovoljenim spekulacijam, kakor n. pr. da bi se plačala carina v Trstu in poslalo potem v kako luko kraljevstva blago, ki je glasom avstro-ogrskih carinske tarife podvrženo ločena po tarifu kraljevstva. Tudi nižji carini nego je ona, ki je doke spekulacije bo treba naznaniti gubernijski oblasti, da odredi potrebno. Naposled je še določeno, da do nove odredbe pristatin gubernijski oblasti: izdajati dovoljenja na uvoz in izvoz blaga v primerih, ko gre za izjeme iz omenjenih odredb.

Italijani odreajo carino. — Trst, 3. dec. — Glede carinskega oblastvo Julijske Benečije v glaznerja je odredilo gubernijsko vnein tole: Do novih odredb se bo poslovalo po avstro-ogrskih carinskih in finančnih zakonih in predpisih. Glede na efekte in njih uporabo se smatra na mesto finančnega ministrstva postavljeno po rrvhovo armadno poveljstvo, oziroma v njega imenu tržaško gubernijsko oblastvo. Ker se smatrajo že sedaj odpravljene meje, ki so ločile Julijsko Benečijo od Italije in ker se mora vsled tega dopuščati prevoz navsed tega dopuščati prevoz na cionalnega in nacionaliziranega blaga iz enega dela Italije v drug del brez plačila novih carinskih pristojbin, izhaja iz tega, da se mora na blagovne pošiljkatve potom obmejne plozbe in luk Julijske Benečije v luke italijanskega kraljevstva in narobe razširiti isti način carinskega odpravljanja, kakor je določen za transporte od ene luke italijanske v drugo. — Ker se ngra ugotavljati redni prihod blaga, bodo smeli carinski uradi kraljevstva in carinski korespondirati med sabo po pošti in uradnem brzojavu. Tem carinskim odredbam je še dodan dostavek, da omejene carinske olajšave ne smejo biti v korist nedovoljenim spekulacijam, kakor n. pr. da bi se plačala carina v Trstu in poslalo potem v kako luko kraljevstva blago, ki je glasom avstro-ogrskih carinske tarife podvrženo ločena po tarifu kraljevstva. Tudi nižji carini nego je ona, ki je doke spekulacije bo treba naznaniti gubernijski oblasti, da odredi potrebno. Naposled je še določeno, da do nove odredbe pristatin gubernijski oblasti: izdajati dovoljenja na uvoz in izvoz blaga v primerih, ko gre za izjeme iz omenjenih odredb.

lavec, pozdravljamo istotako tudi kmetovalca. O kmetem stanju je treba reči še nekaj posebnega. Poljedelec je najmočnejši oslon v jugoslovanski državi. V interesu vseh strank je, da se ta temelj ne oslabi, da se dvigne nasprotno naš poljedelec do najvišje stopnje njegove gospodarske moči. Da se to gospodarsko blagostanje omogoči, morajo prenehati vsi taki politični nastopi in prepiri med nami. Pogubno bi bilo, ako bi se politična podvzeta in delovanja delila zaradi politične razdvojenosti. Harmonija pri gospodarskem delovanju bo visela v zraku, ako bomo šli drug na drugega s pestmi.

Navajal je dalje, da je na Slovenskem vse polno nezadovoljnjev, ki niso z ničemer zadovoljni. Pri nas nastajajo razne diktature ne samo v politiki, temveč tudi v književnosti. Najhuše je z nezadovoljnjev v polki. Vse jim je prekasno. Oni bi hoteli, da bi ž videli v Ljubljani vseučilišče, visoko tehnično šolo, itd. Radi bi videli že dovršeno kanalizacijo, regulacijo Ljubljanske, itd. Z eno besedo — oni zahtevajo od narodne vlade nemogoče nemogoče stvari. Nezadovoljnost bo izginita, kadar bomo, kakor sta se izrazila Rašin in dr. Kramar, prisilili vsakogar, ki je sposoben, da začne zopet delati, in kadar bomo pregnali vse, ki motijo javni red. Vsakdo se mora zopet poprijeti posla, avtoriteta države se mora zopet vpoštevati, ker brez dela in avtoritete je nemogoča moderna, svobodna in napredna država, po kateri streme istotako tudi vsi naši nezadovoljnježi.

Italijani se boje Srbov. — Iz Jablanca (Hrvatsko Primorje) poročajo 4. dec.: Tukaj so se izkrcali italijanski vojaki s torpedovke in ko so prišli v stik s prebivalstvom, so povpraševali, če niso morda kje v bližini srbske čete.

Slovenska delegacija v Belgradu. — Belgrad, 5. dec. — Slovenska delegacija se nahaja še vedno v Belgradu. Vprašanje avtonomije je povoljno rešeno. Danes je na dnevnem redu sestava skupne vlade in delegacije za mirovno konferenco. Dr. Korošec in dr. Žerjav sta prišla včeraj popoldne še pravočasno v Belgrad. V nedeljo ali ponedeljek se vrne slovenska delegacija domov.

Italijani odreajo carino. — Trst, 3. dec. — Glede carinskega oblastvo Julijske Benečije v glaznerja je odredilo gubernijsko vnein tole: Do novih odredb se bo poslovalo po avstro-ogrskih carinskih in finančnih zakonih in predpisih. Glede na efekte in njih uporabo se smatra na mesto finančnega ministrstva postavljeno po rrvhovo armadno poveljstvo, oziroma v njega imenu tržaško gubernijsko oblastvo. Ker se smatrajo že sedaj odpravljene meje, ki so ločile Julijsko Benečijo od Italije in ker se mora vsled tega dopuščati prevoz navsed tega dopuščati prevoz na cionalnega in nacionaliziranega blaga iz enega dela Italije v drug del brez plačila novih carinskih pristojbin, izhaja iz tega, da se mora na blagovne pošiljkatve potom obmejne plozbe in luk Julijske Benečije v luke italijanskega kraljevstva in narobe razširiti isti način carinskega odpravljanja, kakor je določen za transporte od ene luke italijanske v drugo. — Ker se ngra ugotavljati redni prihod blaga, bodo smeli carinski uradi kraljevstva in carinski korespondirati med sabo po pošti in uradnem brzojavu. Tem carinskim odredbam je še dodan dostavek, da omejene carinske olajšave ne smejo biti v korist nedovoljenim spekulacijam, kakor n. pr. da bi se plačala carina v Trstu in poslalo potem v kako luko kraljevstva blago, ki je glasom avstro-ogrskih carinske tarife podvrženo ločena po tarifu kraljevstva. Tudi nižji carini nego je ona, ki je doke spekulacije bo treba naznaniti gubernijski oblasti, da odredi potrebno. Naposled je še določeno, da do nove odredbe pristatin gubernijski oblasti: izdajati dovoljenja na uvoz in izvoz blaga v primerih, ko gre za izjeme iz omenjenih odredb.

Z ognjem in mečem. ZGODOVINSKI ROMAN.

Poljski spisal Sienkiewicz. — Poslovenil Podravski.

(Nadaljevanje.)

Ko je torej spregovoril knez, poslavljajoč se od soproge in dvornikov, so gospodične druga za drugo začele ihteti in plakati. Vitezi pa, kar jih je bilo bolj trdega srca, so vstali iz svojih sedežev in pograbivši sablje za držaj, zakričali jednoglasno:

"Zmagamo in se povrnemo!"

"Bog vam ponagaj!" odgovorila jim je kneginja.

Na to se je razlegal krik, da so se tresle okna in stene:

"Naj živi gospa kneginja, naša mati in dohrotnica!"

"Živijo! Živijo!"

Vitezi so jo ljubili radi njene velike dobrotnosti in skrbi, katero je skazovala njih rodbinam. Nad vse pa jo je ljubil knez, ker sta bila dve hčiji, drug za drugega vstvarjena. V obeh je bila duša, rekel bi, skovana iz zlata in jekla.

Pristopali so torej k njej in zaporedoma poklekovali pred njenim sedežem. Ona je pobožala vsacega po glavi ter spregovorila k vsakemu nekoliko prijaznih besed. Skretuskegu pa je rekla:

"Marsikateri vitez dobi pri slovesu svetinjo ali trak; ker tukaj ni one, od katere bi najraje sprejel kak spomenik, sprejmite mesto od nje od mene kak mater, majhen spomenek."

S temi besedami je snela s sebe zlati križec ter ga obesila okrog vratu vitezu, ki jej je veselja spoštljivo roko poljubil.

Bilo je videti, da je bil tudi knez vesel od "kovanca, ki je doletelo gospoda Skretuskega. V poslednjem času se mu je bil še bolj prikupil, da je poslovanje na Siju, ohranil njegovo veljavo ter ni hotel sprejeti pisem Hmelnekega.

Naposled so gostje vstali od miz. Gospodične po kneginjinih besedah do Skretuskega ohrabrone in smatrajoč jih za dovoljenje, takoj začno snemati jedna škapulir, druga trak, tretja križec. Vitezi, zagledavši to, so takoj poskočili vsaki k svoji, ki se jim je zdela v tem trenutku najjubaša. Ponjavovski skoči k Žitinskej, Bihovec k Bahocinijanki, Raztvorski k Žukovni, radečki Versulj k Skoropadskej, polkovnik Mahnički, dasi prileten, k Zavojskej. Samo jedna, Anica Brzobohata Krasenska, najzaljša izmed vseh, stala je sama pod oknom. Lice jej je zarudelo sramote, oči sta nekako srpo živga-

Deseti brat.

ROMAN.

Spisal Josip Jurčič.

(Nadaljevanje.)

Kaj pa je bilo tisto, če niso bili bankoveci? In ko je umrl, sem iškalki povsod tistega, pa ni bilo nikjer. Kam je prešlo? Gospoda so vzeli, ta lakomna gospoda!"

"Katera gospoda?" vpraša krčmar.

"Kaj ti vem, kateri je vzel? Tri dni poprej, preden je umrl Martinek, so bili trije pri njem. Tisti Kvas, ki ni več na Slemencah, župnik in stari s Poleska, ki je zdaj pobegnul, kakor pravijo."

"Gospoda župnika menda vendar ne boš dolžil tatvine" pravi Matevžek.

"Kaj!" vpije Krjavelj. — "Zakaj je bil pa tak lep pogreb? Pogreb in maša stane denar."

"To je vse plačal mladi Dražar, ki mu je deseti brat zaklad izkopal. Le moški, Krjavelj, in pazi, kaj govoriš!" ga svari krčmar.

"Tako sta pa ona dva kradla. Naj! Saj jima ne bo nič zaleglo, če Bog mene sliši. Človek bi si bil vsaj še eno kozo kupil, ko ne bi bili ti lakotniki požrli bankovec."

In prav milo se je storilo Krjavlju. Ni se dal preveriti možem, da morda deseti brat ni imel bankovec, ampak kako drugo pisanje. Kako je bilo Krjavlju hudo pri sreč, to utegne le tisti popolnoma umeti, ki je izkušil kakor on, kako človeka je in peče, če vidi, da mu je izpolnitev dolgega upanja splavala po vodi. Ker pa vemo, da je med blagvoljnimi brate malo takih, ki bi poznali žalost in ožnost po kazi, ki bi lahko bila, pa je ni, se bojimo, da baš večina ne bo umela Krjavljeve reve in nadloge. Zakaj še kmetje, Krjavljevi znanci, ki so bili vrhu tega še sami kozarji, niso umeli Krjavljevega sreča ali ga pa niso hoteli umeti. Brezsrčno so se smejali ubogemu možu. Krjavlja, ki si je bil dobro v svesti, da je pametnejši kot vsi praznoglavci, je to posmehovanje jezilo, in da bi svojo misel še bolj potrdil in se tako malo maščeval, je začel še bolj rentatič in kleti desetega brata, ki mu ni ničesar zapustil

li po dvorani, kakor jeze. Volodijevski, to videti stopi k njej ter jej reče:

"Hotel sem tudi jaz prositi gospodično Anico za kak spomenek, pa sem se bal, da bo okoli vas taka gnječa, da še blizo ne bom mogel."

Anično lice je še huje zagorelo: pa brez daljšega pomisleka mu je re:

"Iz družih rok, ne iz mojih ste hoteli dobiti spomenek; pa od mene ga ne dobite, če tam tudi ni pretreso, pa za vas vendar previsoko."

Dobro mu jo je zasolila! Osmehila je vitezovo majhno postavbo in pa pokazala brezvspešno njegovo ljubezen do kneginjice Barbare Zbarškejeve. Gospod Volodijevski je bil najpoprej zaljubljen v starejšo sestro Ano; ko se je ta omožila, pozabil je svoje gorje, in ponujal je svoje srce mlajši sestri Barbari, domišljajoč si, da ga nihče ne ve. Ko pa sliši tako govoriti Anico, je bil naenkrat vse zmeden, dasi je bil jeden najhrabrejših vitezov. Ne znajoč, kaj bi odgovoril jeclja le:

"Tudi vi, gospodična, merite visoko, tako visoko, kakor nosi svojo glavo gospod. . . Podbipeta."

"Res vas prekosil v hrabrosti in vlnudnosti", odvrne odločno deklica. "Hvala lepa, da ste me spomnili nanj!"

To reka, obrne se k Litvinu: — "Stopite bliže, gospod Podbipeta! Tudi jaz hočem imeti svojega viteza! Le ne vem, če bom mogla na vaše močate prsi pripeti svoj trak."

Gospod Podbipeta začudeno pogleda, kakor bi ne verjel svojim ušesom; potem hitro poklekne, da so se kar tla potresla: "Dobrotnica moja, dohrotnica!"

Anica mu pripne trak in objame se svojima drobnima rokama, ki ste zginili mej brkami.

Slišati le Longinovo hropenje, reče gospod Volodijevski gospodu Migurskemu:

"Prisegel bi, da medved čebele trga in sadovje liže!"

S temi besedami je otišel, ker je čutil želo Aničnega jezika, če tudi je bila nekaj njegova ljubica. . .

Tudi knez se je poslovil od kneginje, — in uro pozneje je odrinil dvor v Tarovo, vojska pa v Pripeč.

Po noči, ko so izdelovali splave za prevoznjo topov in husarji delo nadzorovali, — reče gospod Longin Skretuskemu:

"Glej, hratee, nesrečo!"

"Kaj se je zgodilo?" vpraša namestnik.

"I, one novice iz Ukrajine!"

"Kake novice?"

"Čuli ste, kaj so rekli Zaporožci: Tubajbej je odšel s svojo četo v Krim."

"Nu, kaj zato? Za njimi vendar ne bodeš plakal!"

(Dalje prihodnje sredo.)

razen premajhnih čevljev in treh dvajsetje. Ali kmetje tudi tukaj niso hoteli biti njegovih misli; hvalili so desetega brata, češ da ga je škoda, da je umrl, in Matevžek se je celo predrznil Krjavlju očitati, da pregrešno govori, če tako obira koga, ki je umrl. To je bilo pa poštenjak vendar preveč. Jezno je potisnil klobuk na glavo, izpil vse zganje naenkrat in zavpil: "Kaj, vi boste meni pravili, kaj je greh? Pa vi! Kaj boste zame plačevali, ali kako? Vi vsi skup se ne veste, kdaj ste sili! Jaz sem bil pomorski vojščak, svet sem obhodil, pa nihče me ni učil, kaj je greh! Učenega Hrvata sem imel na barki za prijatelja, on je več vedel kot vi vsi in me ni učil, kaj je greh."

Odhajanje zaloputne Krjavelj duri za seboj, da se je vsa Obrščakovina potresla.

Po Krjavljevem odhodu se je nekaj časa pletla govorica o njem. Naposled pa se je po stari navadi pomenek tako zasuknil, da so zopet pričeli govoriti o prvi reči, o Kvasu in desetem bratu.

"Tedaj je vendarle umrl Martinek!" reče eden izmed mož.

"Pač ga je škoda! On je znal lepo govoriti, kadar se je podal. Takega ne bo dolgo več ali pa nikoli."

"Kaj menite, to je vendar čudno," pravi Matevžek. "Človek živi, vesel včas, včas žalosten. Nazadnje ga pa zmanjka. Črez tri leta ne bo že nihče vedel, da je deseti brat živel. Komaj ga bo še kdo izmed nas pomnil, kakovega lica je bil!"

"Saj smo za nebasa ustvarjeni, kakor pravijo naši učeniki. Naj bo, kakor je božja volja," odgovori drugi.

"Šembrano lep pogreb se je bil napravil", reče krčmar.

"Kaj pa!" odgovori Matevžek. "Kadar boš ti umrl ali pa jaz, ne bo svet tako vrel skupaj, tako je po pravici govoriti. Posebno gosposkega ne bo nobenega za teboj. Pri pogrebu je bil graščak, Vencelj, tisti Kvas in ve di ga Bog, če še ka-li."

"Tistega Kvasa ni bilo potlej več videti, kar so pokopali desetega brata", dostavi krčmar.

(Dalje prihod